

Priručnik za Studente

2

Kratak pogled na Svetu pismo

Uvođenje u Svetu pismo

Kratak pogled na Svetu pismo

Uvođenje u Svetu pismo

Devid Beti

Priručnik za Studente

5. Izdanje

Kratak pogled na Svetu pismo

Uvođenje u Svetu pismo

Priručnik za Studente

5. Izdanje

Devid Beti

U ovom priručniku su korišteni Biblijski stihovi iz navedenih prevod Biblije:

Stihovi označeni sa NLT su iz Holy Bible, New Living Translation, copyright 1996, 2004. Korišteni su uz dozvolu of Tyndale House Publishers, Inc., Wheaton, Illinois 60189. Sva prava su zadržana.

Copyright © 2020, Teen Challenge USA.

Ovaj priručnik je izdat na engleskom jeziku i izvorno nazvan, *A Quick Look at the Bible, 5th ed.*

Ovi materijali mogu biti umnoženi i distribuirani za upotrebu u Tin Čelindžu, sličnim programima, lokalnim crkvama, školama i drugim edukacionim ustanovama. Ovi materiali mogu biti preuzeti sa interneta na web sajtu: www.iTeenChallenge.org. Institucije i pojedinci koji žele da koriste ove materijale, trebaju imati dozvolu od Global Tin Čelindž - a.

Ovaj priručnik je deo materijala za kurs *Grupne Lekcije za Nove Hrišćane* osmišljenih i kreiranih za crkve, škole, zatvorske službe, Tin Čelindž programe, i slične službe koje edukuju nove hrišćane. Priručnik za učitelje, Priručnik za studente, Vodič za pručavanje, Ispitni test, i Sertifikat o završenom kursu su dostupni u ovom materijalu. Za više oninformacija o ovim lekcijama kontaktirajte:

Global Teen Challenge
PO Box 511
Columbus, GA, 31902 USA
Email: [gta@globaltc.org](mailto:gtc@globaltc.org)
Web: www.globaltc.org and www.iTeenChallenge.org

Izazov Mladima Srbija/Teen Challenge Serbia
Bulevar Evrope 30
21000, Novi Sad
Republika Srbija
Email: teen.challenge.serbia@gmail.com

Datum poslednje revizije: 12-2020

Sadržaj

Uvod	4
1. poglavlje: Opšti podaci o Svetom pismu	5
A. Osnovne činjenice o Svetom pismu	5
B. Sklad Svetog pisma	6
C. Imati celu sliku (progresivno otkrivenje)	6
D. Kako se Hrist uklapa u celo Svetu pismo?.....	6
E. Kako se računaju godine?.....	7
2. poglavlje: Kako je napisano Svetu pismo?	8
A. Nadahnuće – Šta to znači?	8
B. Kako je Bog nadahnuo ljudе da napišu knjige Svetog pisma?	9
C. Kako je Svetu pismo došlo do nas?	9
3. poglavlje: Kako da znam da je Svetu pismo tačno?.....	11
4. poglavlje: Kratak osvrt na Stari zavet.....	15
5. poglavlje: Kratak osvrt na Novi zavet.....	17
Za dodatno čitanje i proučavanje.....	18

Uvod

Danas neki ljudi pitaju: "Zašto da čitam Svetu pismo? Ono je zastarelo. Svetu pismo je napisano pre 2000 godina. Kako mi Svetu pismo može pomoći da rešim svoje sadašnje probleme?"

Možemo li pronaći odgovore na ova pitanja?

Svetu pismo ima odgovore na pitanja koja ljudi danas postavljaju u vezi sa smisлом i svrhom života. Svetu pismo nam govori ko je čovek, koja je svrha čovekovog postojanja, izvor njegovih problema, i rešenje tih problema. Svetu pismo sadrži jedini savršen način života.

U ovom kursu ćemo se nakratko osvrnuti na čitavo Svetu pismo. O čemu se tu ustvari radi? Ko ga je napisao? Kako je ono do nas došlo?

Projekti predviđeni za ovaj kurs koji se nalaze u vodiču za proučavanje su zamišljeni tako da ti pomognu da te uvedu u Stari i Novi zavet, da sam vidiš o čemu se radi u tim knjigama.

Preporučujemo ti da pročitaš knjižicu Dejvida Fanta *Upoznaj svoju Bibliju* radi dodatnih informacija o temi o kojoj će biti govora na ovom kursu. U knjizi *Upoznaj svoju Bibliju* se nalazi odličan rezime (po jedan pasus) svake od 66 knjiga u Svetom pismu.

Poglavlje 1

Opšti podaci o Svetom pismu

A. Osnovne činjenice o Svetom pismu

1. Koliko ima knjiga u Svetom pismu?

- 39 knjiga u Starom zavetu
- 27 knjiga u Novom zavetu
- 66 knjiga u celom Svetom pismu

2. Koliko je ljudi pisalo 66 knjiga Svetog pisma?

Oko 40 ljudi je napisalo knjige Svetog pisma. Svi ovi ljudi su bili različitih pozadina. Pisci su bili seljaci, kraljevi, ribari, misionari, lekari, propovednici, pastiri i predstavnici vlasti.

3. Koliko je vremena bilo potrebno da se napiše Sveti pismo?

Sveti pismo je pisano u vremenskom razdoblju od 1500 godina. Prva knjiga koja je napisana je Knjiga o Jovu. Nije poznat tačan datum kada je napisana, ali se pretpostavlja da je napisana nešto pre 1500. godine p.n.e. Knjiga Svetog pisma koja je poslednja napisana je najverovatnije Otkrivenje. Napisana je negde oko 100. godine naše ere. Sve novozavetne knjige su napisane u prvom veku nove ere (između 1-100. godine naše ere).

4. Na kojim jezicima je sveto pismo prvo bitno napisano?

Stari zavet je napisan na hebrejskom. Nekoliko delova Starog zaveta su možda napisani na aramejskom.

Novi zavet je napisan na grčkom jeziku.

Stari zavet je napisan na hebrejskom jer je u vreme kada su te knjige pisane hebrejski bio u svakodnevnoj upotrebi.

U vreme pisanja novozavetnih knjiga, hebrejski više nije bio jezik svakodnevne upotrebe. To je tada bio grčki. Zbog toga su novozavetne knjige napisane na grčkom jeziku.

B. Sklad Svetog pisma

Ono što je neverovatno u vezi sa Svetim pismom je to što se svih 66 knjiga uklapaju u celinu, sav materijal je skladno povezan, a taj sklad Svetog pisma se najbolje može objasniti posmatrajući njegovog autora – Boga. On je jedina osoba koja je upućivala razne ljude da napišu Svetu pismo.

Svih 66 knjiga sačinjavaju potpuni zapis Božije poruke za nas. U Svetom pismu možemo pronaći informacije koje govore o tome kako možemo postati hrišćani i kako da uspešno živimo hrišćanski.

C. Imati celu sliku (progresivno otkrivenje)

Ako želiš na pravi način da razumeš učenja Svetog pisma, potrebno je da dobiješ celu sliku. Lako je izvući deo stiha odavde ili odande iz Svetog pisma i pokazati da podupire bilo koje učenje. Na primer, u Psalmu 14:1 piše: "...Nema Boga." Međutim, mnogi drugi stihovi u Svetom pismu (počevši od Knjige Postanja 1:1) jasno ukazuju na to da Bog postoji.

Psalam 14:1 nije protivrečan drugim stihovima koji uče da Bog postoji. Naš problem je taj što ne znamo celu priču jer nemamo ceo stih. Kada pročitamo ceo stih, dobijemo potpuno drugačije značenje. Psalam 14:1 glasi: "Reče bezumnik u srcu svome: Nema Boga."

Moramo paziti i pronaći sve što Sveti pismo kaže o nekoj konkretnoj temi pre nego što izvedemo konačne zaključke. Važno je posmatrati svaku knjigu, svako poglavje, i svaki stih u kontekstu celog Svetog pisma.

Sveti pismo je pisano u periodu od 1500 godina. Kako su prolazile godine, Bog je sve više otkrivaо o sebi i tome kako od nas želi da živimo. Svaka knjiga u Svetom pismu nastavlja da nam govori sve više o Bogu.

Ova ista šema se može prepoznati kod skoro svake značajnije teme koja se obrađuje u Svetom pismu. Taj proces otkrivanja sve više informacija kako vreme prolazi se naziva "progresivno otkrivenje."

D. Kako se Hrist uklapa u celo Sveti pismo?

Isus Hrist je centralna osoba Svetog pisma, koje je skoncentrisano oko Hristovog života. U Starom zavetu se iščekuje Isusov dolazak. On je taj koji dolazi da bi doneo oslobođenje od greha (spasenje).

Sve novozavetne knjige su napisane nakon njegovog povratka u nebo. Novi zavet govori o vremenu koje je Isus proveo ovde na zemlji i kako da se pripremimo za njegov ponovni dolazak.

Najznačajniji događaj koji je zabeležen u Svetom pismu je Isusovo vaskrsenje. On je došao na zemlju, rastao i živeo među nama. Učio nas i lično nam pokazao kako da živimo hrišćanski. Onda je umro da bi platio kaznu za naše grehe. Ali najvažnije od svega, ustao je iz mrtvih i imamo priliku da služimo životom Bogu. On nije mrtav.

E. Kako se računaju godine?

U vreme pisanja Svetog pisma ljudi nisu računali godine na isti način na koji mi to danas činimo. U mnogim zemljama su se godine računale počevši od vladavine novog kralja. Drugi način je da se godine računaju počevši od nekog značajnog događaja.

Primer ovoga dat je u Starom zavetu kada je Solomon bio kralj. 1. Knjiga o carevima 6:1 kaže: "Četiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izrailjevih iz zemlje Misirske, četvrte godine carovanja Solomunova nad Izrailjem...." Ovaj stih pokazuje da su oba metoda računanja godina bila u upotrebi u Izraelu u to vreme. Svaka zemlja je imala svoj metod računanja godina.

Tako je bilo sve dok nekoliko stotina godina nakon Isusovog rođenja nije ustanovljen postojeći sistem računanja vremena. Ovaj sistem računanja godina se danas upotrebljava skoro u svim zemljama sveta.

2020. godina znači da je prošlo 2020 godina od Hristovog rođenja. Godine *pre* Hristovog rođenja se računaju unazad. Na primer, poslednja knjiga Svetog pisma, knjiga proroka Malahije je napisana 400 g.p.n.e., ili 400 godina pre Hristovog rođenja. Mojsije je napisao Postanje oko 1500 g. p.n.e., odnosno 1500 godina pre Hristovog rođenja.

Poglavlje 2

Kako je napisano Svetu pismo?

A. Nadahnuće-Šta to znači?

Šta znači kada kažemo: "Bog je nadahnuo Svetu pismo?" Kako to možemo razložiti tako da razumemo šta znači? Tri stiha u Svetom pismu se tiču konkretno baš ove teme.
(2. Timoteju 3:16 i 2. Petrova 1:20-21)

2. Timoteju 3:16

"**Sve Pismo je od Boga nadahnuto...**"

2. Timoteju 3:16

"**Sve Pismo je od Boga dano...**"

Ovaj stih nam pokazuje da "od Boga nadahnuto" znači:

1. Bog nam je dao Svetu pismo
2. Ovo Pismo je On oživeo. To nije samo mrtvo slovo na papiru. Kada uzmeš Božiju reč, i praktično je primeniš u svom životu, to funkcioniše! Božija Reč oživljava i Bog počinje da menja tvoj život!

Druga Petrova 1:20-21 nam govori o još dve stvari koje nam pomažu da shvatimo značenje reči "Svetu pismo je od Boga nadahnuto."

2. Petrova 1:20-21

²⁰ Ispred svega, moramo razumeti da ni jedno proroštvo Pisma nije došlo kroz prorokovo tumačenje. ²¹ Jer proroštvo nema svoje poreklo u volji čoveka, nego su ljudi govorili ono što im je Bog davao kroz Duha Svetog.

3. Ni jedan deo Svetog pisma nije izmislio čovek.
4. Ovi ljudi su govorili (i zapisivali) ono što im je Sveti Duh rekao.

Kada kažemo da je Svetu pismo "od Boga nadahnuto" mislimo:

Sveti Duh je usmeravao misli ljudi tako da su oni pisali ono što je Bog želeo da napišu.

Važno je primetiti da je čitavo Svetu pismo od Boga nadahnuto. Sve knjige je Bog podjednako nadahnuo i ni jedna knjiga nije "više nadahnuta" od drugih knjiga u Svetom pismu.

B. Kako je Bog nadahnuo ljude da napišu knjige Svetog pisma?

1. Bog im nije diktirao tačne reči koje treba da zapišu (u većini slučajeva)

Oni nisu seli i čuli gromki glas koji kaže: "Ovo govori Gospod. Evo kako glasi četvrta glava proroka Isajje..." Ima nekoliko slučajeva u Svetom pismu gde Bog jeste rekao piscu tačno koje reči da upotrebi. Deset zapovesti je jedan od takvih primera.

2. Bog nije mehanički pomerao njihove šake

Bog nije hipnotisao ove ljude i onda im naredio da pišu knjige. Bog od njih nije napravio robote. Oni su u potpunosti bili svesni onoga što rade.

3. Sveti Duh im je dao misli koje su pisci izražavali na svoj način

Knjige Svetog pisma su Božije reči napisane stilom pisaca.

Bog je odabrao razne vrste ljudi da napišu knjige Svetog pisma. Neki su bili veoma obrazovani, drugi nisu. Bog je odabrao svakog čoveka takvog kakav je bio i koristio ga napiše jednu ili više knjiga Svetog pisma. Neke su veoma jednostavne, neke vrlo složene, a druge veoma akademske.

Ovi ljudi su napisali ono što je Bog želeo. To su bili ljudi koji su voleli Boga i sledili Njegova učenja, ali nisu bili savršeni. Ipak, možemo biti sigurni da je Sveto pismo istinito. Ono je tačno; nije puno grešaka. Zašto?

Zato što je Bog bio na čelu celog poduhvata, a On ne radi ništa a da nije savršeno. Sveto pismo je Božija poruka za čoveka. Ono je celo istinito i ono je ISTINA. U svojoj molitvi u Evandželju po Jovanu 17, Isus ovo jasno naglašava.

Jovan 17:17

Posveti ih istinom – tvoja Reč je istina.

C. Kako je Sveto pismo došlo do nas?

1. Kako su knjige prvobitno napisane?

Vrste papira koje danas imamo nisu postojale pre hiljade i hiljade godina kada su knjige Svetog pisma pisane. Ljudi koji su pisali knjige Svetog pisma su ih napisali na kožama životinja koje su se šivenjem povezivale u duge trake i uvijale u rolne. One su nazvane svicima.

U to vreme nisu imali prese za štampanje ili kompjutere tako da su sve knjige pisane rukom.

Originalni primerci knjiga Svetog pisma danas ne postoje. Međutim, postoji nekoliko hiljada primeraka raznih knjiga Svetog pisma. Neki od ovih primeraka su napravljeni u prvih 100 godina od kada je knjiga prvobitno napisana.

2. Kako su knjige Svetog pisma umnožavane?

Sve knjige Svetog pisma su rukom prepisivane. U starozavetno vreme, postojalo je zanimanje - prepisivač Svetog pisma. Pravila prepisivanja ovih knjiga su bila izuzetno stroga, a greške su bile nedopustive. Ukoliko bi čovek napravio grešku morao bi da baci taj primerak i počne iznova. Ova stroga pravila su se pokazala veoma dragocena jer su pomogla da se sve ove godine očuva preciznost Svetog pisma.

Mnogi od tih rukom pisanih primeraka Svetog pisma i danas postoje. Neki od njih su nastali 100-200 godina pre Hristovog rođenja i ti primerci Svetog pisma (Stari zavet) su bili (i još uvek su) veoma dragoceni. Većina domaćih prevoda su urađeni na osnovu tih svitaka na grčkom i hebrejskom jeziku.

Poglavlje 3

Kako da znam da je Sveti pismo tačno (istinito)?

Sveti pismo je napisano pre dve do tri hiljade godina. Kako možemo znati da li je Sveti pismo tačno? Kako da znamo da je Sveti pismo istinito? Kako da znamo da se Sveti pismo nije promenilo? Možda je ono puno grešaka. Kako da znamo da li su ga ljudi falsifikovali ili izmenili?

Postoji mnogo mesta koja možemo potražiti kako bismo našli uverljive dokaze da je Sveti pismo koje danas imamo tačno, precizno i istinito. Možemo biti uvereni da ono nije puno grešaka.

A. Sva proroštva su istinita i precizna

Reč “proroštvo” ima dve opšte definicije.

1. Poruka od Boga koju prenose hrišćani.
2. Predskazanje – Poruka od Boga koja govori o tome šta će se dogoditi u budućnosti.

Sveti pismo je ispunjeno stotinama proroštava. Počevši od Postanja, od treće glave, pa sve do kraja Otkrivenja, Bog je čoveku dao mnoge poruke i predskazanja. Ni jedno jedino proroštvo nije bilo pogrešno. Mnoga proroštva u Svetom pismu su govorila o prvom dolasku Isusa, a svako proroštvo pojedinačno se ispunilo baš kako je Bog rekao da će biti. Isajija 53 i Psalm 22 su dva dela iz Pisma gde su data proroštva o Isusu. Takođe, vidi Evandelje po Mateju 5:17-18, Jeremija 28:9, i Evandelje po Luki 21:24.

Još uvek ima mnogo proroštava koja se još nisu ispunila. Mnoga od njih su u vezi sa drugim Isusovim dolaskom. Kada vidimo kako se svako od prošlih proroštava ispunilo, možemo se pouzdati u Boga da će ispuniti i ona koja se tiču drugog Isusovog dolaska.

B. Sveti Pismo kaže da je ono Božija Reč

Ljudi koji su napisali Sveti pismo jasno i glasno govore da je ono Božija Reč. Bog ih je usmeravao i rekao im šta da napišu. Pisci su zaslugu za to što su napisali prepustili Bogu.

2. Timoteju 3:16
2. Petrova 1:20-21

C. Isus je rekao da je Svetu pismo Božija Reč

Nekoliko puta u svom životu Isus se jasno izjašnjava da je Svetu pismo istinito, da je ono Božija Reč. On je pokazao svoju čvrstu veru u Svetu pismo tako što je svakodnevno primenjivao Njegova učenja u svim oblastima svog života.

Evangelje po Jovanu 17:17

Evangelje po Jovanu 10:35

Evangelje po Mateju 5:17-18

Ako Svetu pismo nije Reč Božija, i ako Svetu pismo nije istinito, onda je Isus lagao u Evangelju po Jovanu 17:17. Ako je Isus lagao, onda to znači da je sagrešio. Ako je Isus sagrešio, onda Njegova smrt na krstu ne može ni na koji način da plati kaznu za naše grehe. Međutim, pročitaj sledeće stihove i vidi šta kažu o Isusovom životu.

Jevrejima 4:15

Jevrejima 5:8-9

1. Petrova 3:18

D. U Svetom pismu nema protivrečnosti

Šta je protivrečnost?

Kada se za dve stvari tvrdi da su istinite, a potpuno su suprotne jedna drugoj. To znači da ako je jedan iskaz istinit, onda drugi mora biti neistinit (netačan). Na primer, sledeća dva iskaza su protivrečna jedan drugom. "Pas je mrtav." i "Pas je živ." Ako je jedan tačan, drugi mora biti netačan. Ne mogu oba biti istinita u isto vreme.

Svetu pismo ne protivreči samom sebi. Ne tvrdi na jednom mestu da je nešto istinito, a onda na drugom da je istina tome suprotno. Svetu pismo ne kaže na jednom mestu da je "Bog mrtav" a onda na drugom "Bog je živ."

Ponekad se čini da u Svetom pismu postoje protivrečnosti. Često je problem to što osoba citira samo deo stiha, a ne uzima u obzir ukupnu poruku tog stiha ili glave.

Postoji neverovatan sklad u Svetom pismu. Celo Svetu pismo daje jednu objedinjenu poruku, a jedini način da se ovo postigne je da postoji jedan autor Svetog pisma. Bog je ta jedna osoba. On je naredio da se napišu svih 66 knjige Svetog pisma i zato u Svetom pismu ne postoje protivrečnosti.

E. Arheološki dokazi potvrđuju Svetu pismo

Arheološka istraživanja pružaju dodatni dokaz o preciznosti Svetog pisma. Šta je arheologija? Jedan od rečnika je ovako definiše: "Nauka koja se bavi proučavanjem života iz prošlosti i istorije iskopavanjem ili otkrivanjem zakopanih gradova, hramova, alata, itd." (The Courtis-Walter Illustrated Golden Dictionary for Young Readers, Golden Press)

1. Arheolozi provode mnogo godina iskopavajući i proučavajući stare gradove koji su postojali u vreme kada je Sveto pismo napisano.

Na stotine knjiga je napisano o raznim arheološkim otkrićima i ni jedna činjenica iz Svetog pisma nije demantovana. Ni jedan arheolog nije dokazao da Sveti pismo sadrži netačne činjenice o gradovima, kraljevima, i običajima.

2. Svici Mrtvog mora

Jedno od najznačajnijih arheoloških otkrića XX veka su Svici Mrtvog mora. Otkriveni su 1947. godine na teritoriji današnjeg Izraela i sadrže primerke (ili delove) svih knjiga Starog zaveta izuzev jedne. Mnogi od ovih svitaka su napisani 100 do 200 godina pre nego što se Isus rodio. Ovi primerci starozavetnih knjiga su 1000 godina stariji od svih drugih primeraka starozavetnih knjiga za koje se do tada znalo.

Kada su Svici Mrtvog mora upoređeni sa današnjim Svetim pismom, nije pronađena ni jedna značajnija razlika. Svici Mrtvog mora su samo još jedan jak dokaz da je naše Sveti pismo tačno i pouzdano. Ovi svici nam daju uverljiv dokaz da Sveti pismo koje danas imamo govori isto kao i kada je prvobito napisano.

F. Medicinski saveti u Svetom pismu su ispravni

Medicinska uputstva data u Svetom pismu su se prema savremenim medicinskim saznanjima pokazala (neka tek nedavno) sasvim ispravna.

Lekar S. I. Makmilen je napisao knjigu *Nijedna od ovih bolesti*. U njoj razmatra mnoga medicinska uputstva iz Svetog pisma i pokazuje koliko su precizna u poređenju sa savremenom medicinskom praksom.

G. Dokaži samom sebi da je Sveti pismo istinito tako što ćeš njegova učenja isprobati u sopstvenom životu

Ako su biblijska učenja istinita, onda će nastupiti promene kad počneš da ih primenjuješ u svakodnevnom životu. Ukoliko biblijska učenja nisu istinita onda se ništa neće desiti kad počneš da ih primenjuješ.

Mnogi, tačnije, milioni ljudi su ovo uradili. Lično su isprobali biblijska učenja i sami se uverili da su istinita – da funkcionišu. Čak i u samom Svetom pismu postoje mnogi primeri da su ljudi na ličnom primeru potvrdili da su Božija učenja istinita.

Evangelje po Marku 16:20

Učenici odoše da svuda propovedaju, a Gospod im je pomagao i potvrđivao Reč znamenjima koja su je pratila.

Ovo može biti veoma uzbudljiv način da se dokaže tačnost Svetog pisma pošto potvrđuješ da li su biblijska učenja istinita u tvom životu.

Prorok Malahija 3:10

Kološanima 1:5-6

Evandželje po Jovanu 7:16-17

Poglavlje 4

Kratak osvrt na Stari zavet

Sveto pismo je podeljeno na dva dela koja se zovu zaveti. Zavet je pakt, sporazum, ili savez. Sveti pismo je Božiji savez sa nama.

Stari zavet je dat Jevrejima. On obuhvata vreme od stvaranja sveta do oko 400 godina pre Isusovog rođenja i govori o odnosu Boga i čoveka pre Isusovog dolaska. Tri četvrtine Svetog pisma čini Stari zavet. Prvobitno je napisan na hebrejskom jeziku. Nekoliko delova Starog zaveta su mogla biti napisana na aramejskom jeziku.

U Novom zavetu, nam Bog govori zašto postoji Stari zavet.

1. Korinćanima 10:11

Sve se to dogodilo njima (Ijudima u Starom zavetu) za primer, a zapisano je za opomenu nama, kojima su stigla poslednja vremena.

Još dva stiha nam jasno poručuju da Bog polaže veliku vrednost na ono što piše u Starom zavetu.

1. Timoteju 3:16-17

Svo Pismo je od Boga nadahnuto i korisno za poučavanje, za prekorevanje, za odgajanje u pravednosti, da Božiji čovek bude potpuno pripremljen za svako dobro delo.

Jevrejima 4:12

Jer, Božija Reč je živa i delotvorna, i oštira od svakog mača s dve oštice, pa prodire dotle da deli dušu i duh, zglobove i moždinu, i prosuđuju misli i namere srca.

Pet podela u okviru Starog zaveta

Mojsijeve knjige	Knjige poezije	Manje značajni proroci
Postanje	Knjiga o Jovu	Osija
Izlazak	Psalmi	Joil
Levitska	Poslovice	Amos
Brojevi	Knjiga propovednikova	Avdija
Ponovljeni zakoni	Pesma nad pesmama	Jona
		Mihej
		Naum
Istorijske knjige	Značajniji proroci	
Knjiga Isusa Navina	Isaija	Avakum
Knjiga o sudijama	Jeremija	Sofonije
Knjiga o Ruti	Plač Jeremijin	Agej
1. Samuilova	Jezekilja	Zaharije
2. Samuilova	Danilo	Malahija
1. Knjiga o carevima		
2. Knjiga o carevima		
Prva knjiga dnevnika		
Druga knjiga dnevnika		
Knjiga Jezdrina		
Knjiga Nemijina		
Knjiga o Jestiri		

Poglavlje 5

Kratak osvrt na Novi zavet

Dvadesetsedam knjiga Novog zaveta govore o Isusovom životu i tome što se dogodilo po Njegovom povratku u nebo. Mnoge od knjiga govore o službi Isusovih učenika i o Pavlovoj službi.

Pročitaj kratak rezime svih novozavetnih knjiga u knjizi *Upoznaj svoju Bibliju*. Ispod se nalazi spisak podela Novog zaveta.

Pet podela u okviru Novog zaveta

Evangelija	Pavlova pisma	Opšta pisma
Po Mateju	Rimljanima	Jevrejima
Po Marku	1. Korinćanima	Jakovljeva
Po Luki	2. Korinćanima	1. Petrova
Po Jovanu	Galatima	2. Petrova
Istorija crkve	Efescima	1. Jovanova
	Filipljanima	2. Jovanova
<u>Dela apostolska</u>	Kološanima	3. Jovanova
	1. Solunjanima	Judina
	2. Solunjanima	
	1. Timoteju	Proročka knjiga
	2. Timoteju	Otkrivenje
	Titu	
	Filimonu	

Za dodatno proučavanje

Novi dokazi koji zahtevaju procenu: Istorijski dokazi za Hrišćansku veru, Još McDowell (387 stana, EUS, 2010.). Sadržajna knjiga koja se bavi trima osnovnim pitanjima. Da li možemo verovati Bibliji? Da li je Isus stvarno Mesija, Sin Božiji? Da li Bog deluje u istoriji i u životima ljudi danas? Takođe prikazuje ispunjenje proročanstava kroz istoriju. (Zahtevno čitanje)

Više nego tesar, Još McDowell (128 strana, EUS, 2000). Knjiga se fokusira na Isusa Hrista i na to ko je On. Knjiga od pomoći za one koji imaju pitanja u vezi Hristovog Božanstva, vaskrsnuća i tvrdnji u vezi njega. (Osnovno čitanje)